

R O M Â N I A
ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
Secția Penală

Decizia nr. 4/A/2020

Decizia nr. 4/A

Ședința publică din data de 08 ianuarie 2020

Asupra cauzei de față,

În baza lucrărilor din dosar, constată următoarele:

Prin sentința penală nr. 101 din data de 13 septembrie 2018, Curtea de Apel Bacău, secția Penală, Cauze Minori și Familie, în temeiul art. 154 alin. (6) lit. a) și b) din Legea nr. 302/2004 (privind cooperarea judiciară internațională în materie penală), a admis sesizarea formulată de Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Bacău, privind transferul persoanei condamnate A. , într-un penitenciar din România, în vederea continuării executării pedepsei închisorii și, în consecință;

A recunoscut sentința penală cu nr. de referință x, pronunțată în data de 06.05.2016 de Curtea Coroanei Canterbury și a constatat că prin această hotărâre penală, persoana transferabilă A. - cu date cunoscute, a fost condamnată la pedeapsa principală de 13 ani și 3 luni închisoare, extinsă cu 3 ani pentru săvârșirea infracțiunii de viol prevăzută de secțiunea 226 A, cap. 42 din Legea infracțiunilor sexuale 2003.

A constatat că fapta pentru care s-a dispus condamnarea persoanei transferabile este incriminată și de legea penală română prin art. 218 alin. 1 și 3 lit. f) C. pen.

În temeiul art. 154 alin. (8) lit. b) din Legea nr. 302/2004 (republicată) a adaptat pedeapsa aplicată de statul solicitant și, a redus quantumul pedepsei principale de 13 ani și 3 luni închisoare, extinsă cu 3 ani, până la maximul special al pedepsei în quantum de 12 ani închisoare, prevăzut de legea penală română pentru aceeași infracțiune.

A dispus transferarea persoanei condamnate A. într-un penitenciar din România, în vederea continuării executării pedepsei principale de 12 ani închisoare ca urmare a adaptării pedepsei de 13 ani și 3 luni închisoare, extinsă cu 3 ani termen de extensie (supraveghere) aplicată de Curtea Coroanei Canterbury prin sentința penală sentința penală cu nr. de referință x, până la maximul special al sancțiunii prevăzut de 218 alin. 1 și 3 lit. f) C. pen.

În temeiul art. 144 alin. 1 din Legea nr. 302/2004 (republicată), a fost dedusă din pedeapsa aplicată de autoritățile judiciare britanice durata deja executată, începând cu data de 20.11.2015 la zi.

A dispus comunicarea hotărârii definitive și a unui exemplar al mandatului de executare a pedepsei închisorii autorității competente a statului emitent, Centrului de Cooperare Polițienească Internațională din cadrul Inspectoratului General al Poliției Române, precum și, în copie, direcției de specialitate din cadrul Ministerului Justiției din România.

În temeiul art. 14 din Legea nr. 302/2004, a dispus traducerea prezentei hotărâri, a mandatului de executare a pedepsei închisorii și a adresei de comunicare a hotărârii către autoritatea competentă a statului emitent.

În esență s-a reținut că prin sentința penală cu nr. de referință x, pronunțată în data de 06.05.2016 de Curtea Coroanei Canterbury Regatul Unit, s-a stabilit că persoana transferabilă A. este vinovat de săvârșirea infracțiunii de viol prevăzută de secțiunea 226A, cap. 42 din Legea infracțiunilor sexuale 2003, faptele constând în aceea că în data de 25 decembrie 2014, împreună B. persoană cercetată penal în aceeași cauză, a întreținut, prin exercitarea de acte de violență, relații intime cu victima C..

Împotriva sentinței penale nr. 101/2018 din data de 13 septembrie 2018, pronunțată de Curtea de Apel Bacău, secția Penală, Cauze Minori și Familie, în termen legal, persoana condamnată A., a formulat apel.

Prin decizia penală nr. 335/A din 13 decembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosarul nr. x/2018, a fost respins, ca nefondat, apelul declarat de persoana condamnată A. împotriva sentinței penale nr. 101/2018 din data de 13 septembrie 2018 a Curții de Apel Bacău, secția Penală, Cauze Minori și Familie.

Apelantul persoană condamnată a fost obligat la plata sumei de 200 RON, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat, iar onorariul convenit apărătorului desemnat din oficiu, în sumă de 400 RON, a rămas în sarcina statului.

Împotriva deciziei penale nr. 335/A din 13 decembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosarul nr. x/2018, la data de 17 septembrie 2019, condamnatul A. a formulat contestație în anulare, dosarul fiind înregistrat pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție, secția Penală sub numărul x/2019 și repartizat aleatoriu Completului nr. 8.

În motivarea scrisă a cererii sale, condamnatul a invocat ca teme dispozițiile art. 426 lit. a) și lit. e) C. proc. pen., potrivit cărora împotriva hotărârilor penale definitive se poate face contestație în anulare în următoarele cazuri:

- a) când judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți sau când, deși legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre aceasta imposibilitate;
- e) când judecata în apel a avut loc fără participarea procurorului sau a inculpatului, când aceasta era obligatorie, potrivit legii;

Contestatorul, prin apărător a susținut că, contrar principiului dreptului la apărare și al echității, judecata în fața Curții de Apel Bacău și a Înaltei Curți de Casație și Justiție s-a realizat fără citarea inculpatului, cu atât mai mult cu cât în această perioadă acesta era arestat în Marea Britanie, neavând cunoștință de desfășurarea dosarului nr. x/2018, ce avea ca obiect recunoașterea hotărârii penale din Marea Britanie, situație în care trebuiau aplicate prevederile art. 353 C. proc. pen. (citarea la judecată) și art. 364 C. proc. pen., potrivit cu care judecare cauzei are loc în prezența inculpatului, iar aducerea inculpatului aflat în stare de deținere la judecată este obligatorie.

La termenul de judecată din 25 septembrie 2019, Înalta Curte a pus în discuție, potrivit art. 431 C. proc. pen., admisibilitatea în principiu a contestației în anulare.

Prin încheierea de ședință din data de 25 septembrie 2019, Înalta Curte de Casație și Justiție a admis, în principiu, contestația în anulare formulată de condamnatul A. împotriva deciziei penale nr. 335/A din 13 decembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosarul nr. x/2018 numai cu privire ca cazul prevăzut de art. 426 lit. a) C. proc. pen.

Prin aceeași încheiere a fost admisă cererea formulată de condamnat și s-a dispus sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitatea a prevederilor art. 154 alin. (11) din Legea nr. 302/2004.

Onorariul parțial convenit apărătorului desemnat din oficiu pentru contestatorul condamnat, în sumă de 80 RON, a rămas în sarcina statului.

Instanța a stabilit termen în vederea soluționării contestației în anulare la data de 06 noiembrie 2019, cu citarea contestatorului.

La data de 15.10.2019, apărătorul ales al contestatorului condamnat A., avocat D., a depus la dosar o cerere prin care a solicitat, în principal, preschimbarea termenului de judecată acordat la data de 06.11.2019 și fixarea unui nou termen de judecată, motivat pe faptul că în perioada 23.10.2019-06.11.2019 este plecat din țară; în subsidiar, a solicitat amânarea cauzei pentru un termen de judecată ulterior datei de 06.11.2019.

Cererea de preschimbare a termenului de judecată a fost respinsă prin rezoluția președintelui completului de judecată, iar prin încheierea de ședință din data de 6 noiembrie 2019, a fost admisă cererea de amânare a cauzei formulată de avocat D. și s-a dispune acordarea unui nou termen de judecată, la data de 08 ianuarie 2019, când au avut loc dezbaterile, concluziile părților fiind detaliate în partea introductivă a deciziei.

Înalta Curte de Casație și Justiție examinând contestația în anulare formulată de contestatorul condamnat A. împotriva deciziei penale nr. 335/A din data de 13 decembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosarul nr. x/2018, constată că aceasta este nefondată, pentru considerentele ce se vor arăta în continuare:

Contestația în anulare este o cale extraordinară de atac, în cadrul căreia sunt remediate erori ce nu pot fi înlăturate pe alte căi, fiind o cale de anulare pentru vicii și nulități relative la actele de procedură, ce trebuie folosită numai în cazurile strict și limitativ prevăzute de lege, cu respectarea termenelor în care titularii acesteia o pot formula și a motivelor ce pot fi invocate în susținere, contribuind astfel la consolidarea principiului stabilității hotărârilor judecătorești definitive.

Tocmai caracterul de cale extraordinară de atac al contestației în anulare constituie o garanție că aceasta nu trebuie să devină o posibilitate nejustificată și nelegitimă de înlăturare a efectelor pe care trebuie să le producă hotărârile judecătorești definitive.

În consecință, contestația în anulare nu poate fi exercitată decât împotriva unei hotărâri definitive, a cărei anulare se poate cere numai pentru cazurile limitativ determinate prin art. 426 C. proc. pen.

În prezenta cauză, Înalta Curte de Casație și Justiție a fost sesizată cu soluționarea contestației în anulare formulată de condamnatul A. împotriva deciziei penale nr. 335/A din data de 13 decembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosarul nr. x/2018, invocând cazul de contestație în anulare prevăzut de art. 426 lit. a) C. proc. pen.

Condamnatul a susținut că la judecarea apelului declarat împotriva sentinței prin care a fost recunoscută hotărârea de condamnare pronunțată de autoritățile din Marea Britanie și prin s-a dispus și transferarea sa într-un penitenciar din România, în procedura prevăzută de Legea nr. 302/2004, nu a fost citat, încălcându-i-se astfel dreptul la apărare și accesul liber la justiție.

Înalta Curte constă că în speța de față apelul condamnatului A. s-a desfășurat după procedura prevăzută de Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, care la art. 154 alin. (11) (după republicarea în Monitorul Oficial nr. 441 din 27 mai 2019, dispozițiile art. 154 alin. (11) se regăsesc la art. 166 alin. (11), prevede că:

"(11) Împotriva sentinței prevăzute la alin. (6) pot declara apel, în termen de 10 zile, procurorul și persoana condamnată. Pentru procuror, termenul curge de la pronunțare. Pentru persoana condamnată, termenul curge de la comunicarea copiei de pe dispozitiv. Dosarul va fi înaintat instanței de apel în termen de 3 zile, iar apelul se judecă în 10 zile, în camera de consiliu, fără citarea persoanei condamnate. Prezența procurorului este obligatorie."

Totodată procedurile reglementate de Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară în materie penală se întemeiază pe principiul încrederii și recunoașterii reciproce și presupun soluționarea în termene foarte scurte a cererilor formulate de autoritățile judiciare străine (împrejurare care exclude asigurarea prezenței la judecarea cauzei a persoanei solicitate, aflată în stare de deținere în statul solicitant).

De altfel, chiar aceste prevederi din Legea nr. 302/2004, privind cooperarea juridică în materie penală, referitoare la judecarea cauzei fără citarea persoanei condamnate, au fost apreciate de contestator ca fiind neconstituționale, iar Curtea Constituțională a fost sesizată că această prin încheierea din 25 septembrie 2019.

Textul de lege invocat de condamnat, respectiv, art. 426 lit. a) C. proc. pen.- "când judecata în apel a avut loc fără citarea legală a unei părți"- se referă la situația în care judecarea cauzei în apel nu poate avea loc fără citarea părții, ceea ce presupune că citarea este obligatorie.

În speța dedusă judecății, așa cum am arătat, judecarea apelului a fost guvernată nu de dispozițiile C. proc. pen., ci, de cele ale Legii nr. 302/2004, care prevăd judecarea cauzei fără citarea persoanei condamnate.

Așa fiind, Înalta Curte constată că judecarea cauzei în apel a avut loc cu respectarea dispozițiilor legale, motiv pentru care cererea de contestație în anulare este nefondată.

Având în vedere că prin prezenta hotărâre urmează a fi respinsă cererea de contestație în anulare, implicit se va respinge și cererea privind suspendarea executării hotărârii formulată de condamnat.

Pentru considerentele expuse, Înalta Curte, în temeiul art. 432 alin. (1) C. proc. pen., ca respinge, ca nefondată, contestația în anulare formulată de condamnatul A. împotriva deciziei penale nr. 335/A din data de 13 decembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosarul nr. x/2018.

Potrivit art. 275 alin. (2) C. proc. pen. contestatorul condamnat va fi obligat la plata sumei de 200 RON, cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Potrivit art. 275 alin. (6) C. proc. pen., onorariul parțial convenit apărătorului desemnat din oficiu pentru contestatorul condamnat, în sumă de 79 RON, va rămâne în sarcina statului.

PENTRU ACESTE MOTIVE

ÎN NUMELE LEGII

DECIDE

Respinge cererea privind suspendarea executării hotărârii a cărei anulare se solicită.

Respinge, ca nefondată, contestația în anulare formulată de condamnatul A. împotriva deciziei penale nr. 335/A din data de 13 decembrie 2018, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție, secția Penală, în dosarul nr. x/2018.

Obligă contestatorul condamnat la plata sumei de 200 RON cu titlu de cheltuieli judiciare către stat.

Onorariul parțial convenit apărătorului desemnat din oficiu pentru contestatorul condamnat, în sumă de 79 RON, rămâne în sarcina statului.

Definitivă.

WWW.JURI.RO